

[Arne Sørensen.]

være, hvis det da ikke river for meget ud mellem dem og Besættelsesmagten. De vil være interesseret i at opretholde Landets eget Politi, og det var det, som skete her. Det var nyttigt, syntes man, af mange Grunde at beholde det danske Politi fremfor at have tysk Politi gaaende her. Men naar saa en stor Statsinstitution som Politiet bliver bestaaende under saadanne Forhold, og naar der kommer det Tryk, som man kender, fra en Besættelsesmagts Side, et gradvist Tryk, saaledes som det kom under disse Forhold, saa opkommer der automatisk de Fristelser, man ogsaa kender fra den Tid, Fristelser, der enten bestaar i at give efter og udlevere noget Materiale for dog saa til Gengæld at bevare noget andet eller visse andre Personers Sikkerhed, eller i selv at tage sig af nogle af de Personer, der staar i Kartoteket, fremfor at lade de fremmede tage sig af dem, eller i visse Tilfælde, hvilket er endnu værre, at udlevere dem uden videre som en Tjeneste over for de fremmede. Der tror jeg, man maa sige, at hvor stor og fremragende den patriotiske, illegale Indsats fra Politiets Side end har været — og den har været meget stor —, saa var denne Del af Politiet og i det hele den øverste Del af Politiet, saa længe det bestod, i det væsentlige behersket af noget andet end Kamp mod Fjenden. Den var i det væsentlige behersket af dette, at Folk, som sidder i et fast Embede med Udsigt til Pension, tænker paa at bevare et saadant. Det gør de fleste ganske almindelige Mennesker, og det førte disse Mennesker ind i Fristelser, som de ikke kunde overkomme. Jeg vil slet ikke tale om dem, der var Stræbere — for saa kommer vi ind paa de enkelte Sager — og begik frygtelige Handlinger ud af disse Aarsager, men jeg vil tale om den almindelige, pæne, borgerlige Politimand, som hverken var Patriot eller udtalt Landsforræder, men som tænkte: Ja, saadan rent rutinemæssigt maa disse Ting gaa deres Gang, for ellers sker der mig lille Mand noget — og det er jo sandsynligt, at Tyskerne vinder Krigen!

Nu kan man sige, at dette her alligevel er Fortid, og at jeg beskæftiger mig med noget, som er sket. Men naar jeg fører det frem, er det af principielle Grunde, fordi det vilde være urimeligt at stole paa, at man ikke naar som helst i den Fremtid, vi kan overskue, kan komme ud for en lignende Situation, hvor Landet igen bliver besat under en eller anden Krig i Europa. At det kan ske, har vi ikke Lov til at se bort fra, naar vi bestemmer, hvordan vi vil ordne vore For-

hold i Dag. Vi ved ikke noget om, mellem hvem Krigen kommer til at foregaa, eller hvem vi kan tænkes at blive besat af, men vi ved, at hvis der skal føres Kartoteker paa den Maade, som det skete forrige Gang, vil der — ligegyldigt hvem der besætter Landet — blive et uskyldigt Hold Mennesker, der kommer i Fare, fordi der ved denne summariske Maade vil blive indregistreret Mennesker, som ikke deltager i Handlinger, men som har de og de Anskuelser. Det skete da ogsaa sidste Gang, og sidste Gang blev der endda ogsaa indregistreret Partier, der hverken havde Forbindelse med nogen udenlandsk Magt paa det Tidspunkt eller tilsigtede nogen voldelig Omstyrtning i Landet.

Dernæst vil jeg sige noget om Sagen, som den ser ud under Fredsforhold, under Forhold, hvor der altsaa ikke er det meget alvorlige Hensyn, som en Besættelse af Landet rejser. Her paalægger man, efter det, den højtærede Justitsminister nu har ført frem, Politiet at udøve et Skøn, som Politiet ikke er mægtig at udøve. Det er udmærket, hvis Politiet skal holde Øje med Folk, der gaar og vil sprænge det ene eller det andet i Luften, men der er baade i den højtærede Ministers Radiotale og i det Indlæg, som er ført frem her, kommet en lang Række Udtalelser, som faar os ud paa noget, vi ikke rigtigt ved hvad er. Og det kommer igen mange Steder. Det anvendte Udtryk er som Regel noget i Retning af, at Politiet maa følge op der, hvor der foreligger Mistanke om Handlinger eller Planlægning af Handlinger, der vender sig mod Ro og Orden. Eller den højtærede Minister udtrykker sig saadan: at man skal holde Øje med Folk, der skaber Uro — og der bliver nævnt, med Eksempel fra Tiden før Krigen, Folk, der politisk kom med udæskende Udtalelser o. s. v.

Dette, at der bliver Uro, at der bliver politisk Uro eller kommer politisk udæskende Udtalelser, er jo en meget, meget løs Definition af noget, der maaske yderst til den ene Side er en Forbrydelse og yderst til den anden Side er en ganske almindelig hed, politisk Debat. Jeg er bange for, at Politiet er ganske uden Evne til at hitte ud af, hvad der er Uro, og hvad der ikke er Uro, og jeg er heller ikke sikker paa, at Politiet hos sin Regering, hos den Mand, der er Justitsminister paa det paagældende Tidspunkt, eller maaske videre frem underhaanden hos politiske Partier kan tilegne sig et sikkert Skøn, faa en sikker Vejledning, fordi der altid vil gælde den Regel, at bestaaende Partier vil have en vis Uvilje mod nye, opkom-